

Kofoed: Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Estrup) sagde i Begyndelsen af sit Foredrag, at Halvdelen af Befolkningen var for at faa disse Skattelove gennemførte, medens den anden Halvdel ikke havde noget Ønske derom, men tværtimod ønskede, at de ikke maatte gennemføres. Jeg skal hertil sige, at, saa vidt mig bekendt, er der i den Kreds, som jeg repræsenterer — og jeg er selv Borger i en Købstad — ogsaa i Købstæderne et Ønske om, at disse Skattelove maa gennemføres. Jeg ved vel, at der er adskillige af de højstbeskattede, der ikke ønske dem, men det store Flertal af Borgere ønsker dem. Jeg skal for øvrigt gøre nogle Bemærkninger om den Betydning, som de foreliggende Love ville faa for den Landsdel, jeg har den Ære at repræsentere. Jeg skal straks udtale, at jeg som Repræsentant for Bornholm ikke tror at have nogen Grund til at udtale nogen særlig Lovprisning af Regeringens Forslag, thi Bornholm er i dem i høj Grad stifmoderlig behandlet. Bornholm har nemlig faaet ved de ældre Love og Forordninger en Særstilling med Hensyn til Beskatningen af faste Ejendomme. Det er maaske paa Grund af Øens afsides Beliggenhed men ogsaa paa Grund af de historiske Forhold. Jeg skal i saa Henseende blot nævne, at ved Indførelsen af den ny Matrikel i 1844 fik Bornholm sit eget Hartkorn. Gammelskatten blev ansat til 2 Rigsdaler pr. Tønde gammelt Hartkorn paa Bornholm, men i det øvrige Land til 6 Rigsdaler 80 Skilling, Landskatten til 66 Øre eller 2 Mark paa Bornholm og i det øvrige Danmark til 3 Kr., Ligningsskatten til 44 Skilling paa Bornholm, i det øvrige Danmark til 1 Rigsdaler 24 Skilling. I Tiende svares mindre paa Bornholm end i det øvrige Land. Naar der i Almindelighed paa Bornholm svares 3—4 Tønder paa en almindelig Gaard, er det ofte Tilfældet herovre, at der svares lige saa mange Tønder af en Tønde Hartkorn. Med Hensyn til Bygningsafgiften staar der i § 45 af Forordningen af 1ste Oktober 1802: „Denne Forordning gælder ogsaa for Vort Land Bornholm, dog med den Bestemmelse, at der paa Landet erlægges Afgifterne ikkun med det halve Beløb“. Det vil altsaa ses, at Skatterne i det hele paa Bornholm ere ikke saa lidt mindre end i det øvrige Land. Tage vi nu det foreliggende Regeringsforslag, saa ses det, at det i § 1 bestemmes, at Land- og Ligningsskatten bortfalder. Det vil altsaa ses, efter hvad jeg har anført med Hensyn til Land- og Ligningsskatten, at det bliver til meget

mindre Fordel for Bornholm end for det øvrige Land. I Land- og Ligningsskat betales der paa Bornholm i det hele ca. 10,000 Kr. Det er meget mindre, end hvad der forholdsvis betales i det øvrige Land. Forholdet er det, at der paa Bornholm betales 1 Kr. 16 Øre pr. Td. Hartkorn mod 3 Kr. 75 Øre i det øvrige Land. Det er altsaa mere end et 3. Gange saa stort Beløb, der betales i det øvrige Land end paa Bornholm. — Men det bliver endnu værre, naar vi læse videre i § 1 af Regeringsforslaget, hvor der staar, at Bygningsafgiften „nedsættes paa følgende Maade“. Efter § 1 vil denne Nedsættelse beløbe sig til ca. 30 pCt., idet det er foreslaaet, at Bygningsafgiften nedsættes til 2, 3, 4 og 4² Øre pr. Kv.-Alen, altsaa efter en bestemt Skala i Forhold til Forsikringssummens Størrelse. Naar vi fastholde denne Skala, kommer den paa Bornholm til at virke derhen, at Nedsættelsen bliver en Forhøjelse. Det er dog maaske ikke Meningen. Jeg vil derfor gerne bede den ærede Finansminister oplyse, hvad Meningen er. Maaske er det Meningen, at paa Bornholm skal Bygningsafgiften kun opkræves med det halve Beløb. Det kunde man forstaa, naar der havde staaet, at Bygningsafgiften nedsættes med det halve, men naar der staar som her, og der intet særligt er tilføjet om Bornholm, maa det opfattes, som om det, her staar, gælder for alle Købstæder og for hele Landet, og saa bliver der ingen Nedsættelse af Skatten paa Bornholm, men en Forøgelse. — Det fra Folketinget hertil oversendte Skatteforslag, altsaa Kommissionens Forslag, stiller vel ikke Bornholm særlig gunstigt, men der er dog et Lyspunkt i dette Forslag, og det er dette, at det foreslaas, at den Landgilde, som betales af Smør, skal fikseres eller sættes til 70 Øre som det højeste Beløb. Nu er Kapitelstaksten omtrent 20 Øre mere, og det bliver altsaa en Fordel for dem, der eje bornholmske Landejendomme, Gaarde eller Parceller af Gaarde. For en Gaard af almindelig Størrelse kan det blive noget som 20 Kr., idet der svares omtrent 100 Pund Smør af en Gaard. Det er jo ikke helt ubetydeligt. Jeg skal her bemærke, at der er det uheldige Forhold, at for en hel Del af de bornholmske Gaarde er denne Landgilde solgt i Slutningen af det 17de Aarhundrede og er nu i privat Eje, og jeg antager ikke, man kan fikseres Afgiften for en Skat i privat Eje. Det hedder sig paa Bornholm, at Kongen i den Tid var saa fattig, at han maatte sælge af Skatten.